

**Integraal veiligheidsplan
Schoolspecifiek
Sevenaerschool**

Een school van **Ambi**
Ambitie in onderwijs

Inhoudsopgave

4.1	Algemeen	3
4.1.1	<i>BHV .....</i>	3
4.1.2	<i>Preventiemedewerkers .....</i>	3
4.1.3	<i>Coördinator .....</i>	4
4.1.4	<i>Anti-pestbeleid .....</i>	4
4.1.5	<i>Vertrouwenspersoon .....</i>	4
4.2	Calamiteiten en ontruiming	4
4.2.1	<i>Calamiteitenplan Sevenaerschool .....</i>	4
4.2.2	<i>Ontruimingsoefening .....</i>	5
4.3	Schoolregels	5
4.4	Regels grensoverschrijdend gedrag	7
4.5	Pleinregels	8
4.6	Pestprotocol	8
4.7	Regels voor verkeersveiligheid rond school	17

4.1 Algemeen

4.1.1 BHV

Nynke de Blaauw

Nynke.deblaauw@ambion.nl

0513-541308

Ulrike Boertjens

Ulrike.boertjens@ambion.nl

0513-541308

Heleen Russchen

Heleen.russchen@ambion.nl

0513-541308

Tineke de Vries

Tineke.devries@ambion.nl

0513-541308

Gonnie van der Hoeff

Gonnie.vanderhoeff@ambion.nl

0513-541308

4.1.2 Preventiemedewerkers

Nynke de Blaauw

Nynke.deblaauw@ambion.nl

0513-541308

Yvonne Ferwerda

Yvonne.ferwerda@ambion.nl

06-47869838

Taken preventiemedewerker:

- Medewerking verlenen aan uitvoering van de RI&E (het inventariseren van risico's en opstellen van een plan van aanpak);
- Medewerking verlenen aan de uitvoering van het plan van aanpak (maatregelen om de risico's weg te nemen of te verkleinen);
- Overleg voeren met de MR;

Op de school is de preventiemedewerker aanspreekpunt voor collega's op het gebied van Arbo-zaken. Afsgesproken is dat ook veiligheid, gezondheid en het welzijn van de leerlingen meegenomen worden in het arbobeleid en uitvoering daarvan. Op bestuursniveau is de adviseur Arbo & verzuim het aanspreekpunt voor de preventiemedewerker.

4.1.3 Coördinator

Nynke de Blaauw
Nynke.deblaauw@ambion.nl
0513-541308

4.1.4 Anti-pestbeleid

Nynke de Blaauw
Nynke.deblaauw@ambion.nl
0513-541308

4.1.5 Vertrouwenspersoon

Gonnie van der Hoeff
Gonnie.vanderhoeff@ambion.nl
0513-541308

4.2 Calamiteiten en ontruiming

4.2.1 Calamiteitenplan Sevenaerschool

Aantal leerlingen 01-10-2021: 87 en 10 personeelsleden (aantal wisselend per dag)

In ieder lokaal hangt een ontruimingsplan naast de deur, dit staat op Sharepoint-Sevenaerschool-Documenten-BHV. Voorop zit een verkort plan, zodat iedereen weet wat te doen bij ontruiming.

WAT TE DOEN BIJ BRAND/ONTRUIMING

**-BEGINNENDE BRAND: BEL 112 OF LAAT 112 BELLEN ,
GEEF ONTRUIMINGSSIGNAAL EN GA BLUSSEN (INDIEN
MOGELIJK)**

**-SLUIT RAMEN EN DEUREN BIJ HET VERLATEN VAN
RUIJTE**

-GEEF LEIDING AAN ONTRUIMING

**-VERDEEL TAKEN AAN AANWEZIGEN ZONDER GROEP
(WIE ASSISTEERT BIJ KINDEREN, WIE DOET BLUSPOGING,ELEKTRA/GAS
AFSLUITEN, CONTROLE RUIJTES,OPVANGEN HULPDIENSTEN)**

-VERLAAT HET PAND VIA DE KORTSTE EN VEILIGSTE ROUTE **NEEM EHBO KIST MEE**

-VRAAG LEERKRACHTEN OF DE GROEPEN COMPLEET ZIJN EN GEEF ZO NODIG VERMISTEN DOOR AAN BRANDWEER

-ZORG DAT ER BUITEN ALTIJD IEMAND BIJ DE GROEP BLIJFT!

4.2.2 Ontruimingsoefening

Twee keer jaar wordt er een ontruimingsoefening gedaan. Deze vindt plaats in het september (najaar) en maart (voorjaar). Daarbij wordt de eerste ontruiming aangekondigd geoefend en de tweede niet aangekondigd.

De evaluatie wordt gezamenlijk met BHV-ers en team gedaan.

4.3 Schoolregels

Als basis maken we gebruik van Kwink. We hebben drie waarden; samen, veiligheid en vertrouwen. Hieronder hangen vier schoolregels:

“Je bent zuinig op de spullen”

“Je luistert naar elkaar”

“Je bent aardig voor elkaar”

“Je denkt na voor je iets doet.”

De regels worden ieder jaar weer met de kinderen besproken

Algemeen:

Afspraken en regels:

Waar mensen (en dus ook: kinderen!) samen zijn en samen werken, daar zijn afspraken en regels nodig. Die regels en afspraken zorgen ervoor dat iedereen zich prettig kan voelen en dat alles goed gaat. Ook op onze school hebben we afspraken en regels. We vinden het heel belangrijk dat de kinderen, leerkrachten en ouders op een prettige en respectvolle wijze met

elkaar omgaan. Maar dat betekent wel dat er afspraken gemaakt moeten worden over de manier waarop we met elkaar omgaan.

Die afspraken of regels hebben we hier opgeschreven. Ze worden ook in de klas besproken, zodat iedereen ze kent en zich er ook aan kan houden.

Binnenkomen en uitgaan

Als de eerste bel gaat, verzamelen de kinderen zich, die nog buiten zijn, bij de ingang van de school. De groepen gaan dan om de beurt naar binnen. Bij het binnenkomen in de school moet je altijd even je voeten veegen. (Dan heeft degene die klassendienst heeft later in de klas ook wat minder veegwerk!) Skateboards, skeelers ed. blijven in de kleine hal staan. Zet ze wel zo neer, dat een ander er niet over kan vallen!

Je jas hang je bij je lokaal aan een eigen haakje van de kapstok. Wanten doe in je jaszak en als je een sjaal hebt, hang je die ook aan je haakje. Als je je jas opgehangen hebt, ga je direct naar je lokaal. Bij de tweede bel moeten alle kinderen in de klas zijn. En...in de gangen mag je niet rennen.

Als het slecht weer is, blijven we in de pauze binnen. Dan ga je in de klas bezig met een activiteit (een spelletje bijvoorbeeld) of je gaat even lezen.

In het lokaal

Een lokaal is een werkruimte. Om daar prettig te kunnen werken moet je er wel voor zorgen dat je alles kunt vinden en dat je je werkplek netjes houdt. Dat geldt ook voor het vak onder je tafel.

Je mag een ander kind niet storen bij zijn of haar werk.

Als je buiten het lokaal mag werken – bijvoorbeeld in de bibliotheek- dan ben je daar zo stil mogelijk met je werk bezig. Zo stoor je andere kinderen niet.

Boeken horen, nadat je ze gebruikt hebt, altijd terug geplaatst te worden in de kast. In iedere groep is een klassendienst, die de klas netjes houdt en materiaal uitdeelt en ophaalt. Je mobieltje kun je in bewaring geven bij de leerkracht. (Het is trouwens beter om helemaal geen mobieltje mee te nemen. Kan ie ook niet stuk gaan...!)

Gebruik schoolmateriaal

We willen dat je voorzichtig omgaat met al het schoolmateriaal. Met boeken, met computers, maar ook met andere zaken die in een school thuishoren. Daarbij horen ook dingen, die van een ander zijn, zoals speelgoed, kleding enz. Boeken horen -na gebruik- in de kast. Je leesboek mag je in je vak bewaren. Je krijgt van school een pen, potlood, gum, kleurdoos enz. Daar moet je voorzichtig mee omgaan.

Papier, dat niet meer gebruikt wordt, hoort in de blauwe papierbak. Over het gebruik van de iPad hebben we ook schoolafspraken. Die worden in de klas besproken.

Eten en drinken

Dit jaar doet onze school ook weer mee aan de actie 'Schoolfruit' (op woensdag, donderdag en vrijdag). Op maandag en dinsdag mogen de kinderen zelf fruit meenemen. De meeste kinderen nemen iets mee voor in de pauze. Ieder lokaal heeft een fruitbak. Na de pauze krijg je gelegenheid om het op te eten of te drinken. Bekers en tassen moet je na schooltijd weer meenemen. We gaan ervan uit dat je **een gezonde pauzehap** meeneemt. Chips en andere zoutjes horen daar niet bij, cola en andere frisdranken ook niet. Onder schooltijd mag niet gesnoept worden! En heb je afval? Dat hoort natuurlijk in de afvalbak! We zijn een gezonde

school in wording wat betreft voeding, daarom stimuleren we ook gezonde verjaardags-traktaties. Ongezonde traktaties geven we mee naar huis.

Gymnastiek

Voor de gymlessen gaan we 2x per week naar de sporthal. Op dinsdag geeft de buursportcoach gym, samen met ALO- of Ciosstudenten. Op vrijdag geven twee CIOS-studenten les.

Naar de wc

In de kleutergroep wordt gebruik gemaakt van de 'wc-ketting'. Voor de andere groepen geldt, dat je niet hoeft te vragen om naar het toilet te mogen, is er een afgesproken teken waarop kinderen naar de wc kunnen. Zo voorkomen we dat er meerdere kinderen op de wc zijn. Er wordt niet naar de wc gegaan, wanneer de leerkracht met een instructie bezig is. Ga, voor je naar school gaat altijd even thuis naar het toilet. Of in de pauze, voordat je naar buiten gaat. (En : jongens: ga ook zittend plassen! Dan blijft de wc langer schoon. Dat is voor de volgende bezoeker wel zo fijn!) Na toiletgebruik altijd je handen wassen! En doe de papieren handdoekjes even in de bak.

Pesten

We willen we ook niet dat dat op onze school gebeurt. Daarvoor hebben we voor onze school een 'Pestprotocol' gemaakt. Dat zijn afspraken, die we als school opgesteld hebben om pesten zo veel mogelijk te voorkomen. Sinds dit schooljaar werken we met de methode Kwink.

Het lijkt nu wel heel veel, al die **regels** en **afspraken**. En toch is dat niet zo! Want heel veel van die regels en afspraken weet je vast wel en doe je eigenlijk al uit jezelf!

4.4 Regels grensoverschrijdend gedrag

Uitgangspunt is dat op het schoolterrein en binnen de schoolpoorten iedere vorm van verbaal en fysiek geweld/agressie en seksuele intimidatie, door ouders, personeel, leerlingen, vrijwilligers, stagiaires en anderen niet wordt getolereerd. Hieronder wordt tevens verstaan aanhoudend pesten, diefstal, vernieling, vuurwerkbezit en/of wapenbezit.

Protocol in geval van ongewenst gedrag

Geweld door personeelrichting leerling

Fysiek geweld als straf door leerkracht wordt niet getolereerd. Mocht het toch voorkomen dat een lid van het personeel bijvoorbeeld op grond van emotionele reactie de leerling een corrigerende tik geeft, dan deelt de leerkracht dit onmiddellijk mee aan de directie. Verder neemt de leerkracht in overleg met directie zo snel mogelijk contact op met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen. Als de ouders van leerling klacht indienen bij de directie wordt een gesprek geregeld tussen de ouders en de directie. De directie houdt van elk voorval een dossier bij. Let wel: ondanks het feit dat valt uit te leggen dat er sprake was van een emotionele reactie, houden ouders het recht aangifte te doen bij de politie en gebruik te maken van officiële klachtenprocedure.

4.5 Pleinregels

Schoolplein

Ons schoolplein is een speelplein. Dat betekent dat er niet gefietst mag worden. Dus: afstappen bij de wachtplek en dan lopen met je fiets! De fietsen moeten zoveel mogelijk in het fietsenrek geplaatst worden. Als het fietsenrek vol is, mogen de fietsen er naast geplaatst worden. Tussen de fietsen mag niet gespeeld worden. Ook in de struiken en in de bosjes naast het plein mag je niet spelen.

Voetballen mag alleen op het achterplein. Er is een rooster, waarop staat welke groep mag voetballen op het plein of in de pannakooi. De betonnen blokken op het plein geven het einde van de speelplaats aan, daarachter is een fietspad.

Afval hoort niet op het plein, maar moet in de afvalbak of in de container gegooid worden. Speel-materiaal, dat je mee naar buiten genomen hebt, moet je ook zelf weer opruimen: *'Lenen mag, terugbrengen moet!'* Als er problemen zijn op het plein, kun je daarover overleggen met de juf of de meester (Maar zelf je probleem oplossen, dat mag natuurlijk ook!). Voor schooltijd en iedere pauze staan er minimaal twee collega's op het schoolplein om toezicht te houden.

Pleinregels:

- Iedereen blijft op het plein.
- Voor schooltijd gaan we niet voetballen.
- Er kunnen maximaal 4 kinderen tegelijk op het klimrek.

4.6 Pestprotocol

Pestprotocol Sevenaerschool

Inhoud van het Pestprotocol

1. Algemeen
2. Uitwerking Pestprotocol
3. Omgaan met pesten: de 4 stappen
4. Instemming Pestprotocol

1. Algemeen

Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Over de redenen waarom mensen zich agressief gedragen, bestaan allerlei theorieën. Volgens de ene theorie is geweld een onontkoombaar verschijnsel, dat op zijn best

op een acceptabele wijze kan worden gekanaliseerd, volgens een andere theorie komt geweld voort uit frustratie en kan dit worden voorkomen door ontevredenheid weg te nemen, de agressie opwekkende omgeving om te vormen en reflectie op het gedrag te stimuleren.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten leerkrachten en anderen niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan. Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben echter een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben. Voor mentoren betekent het dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Hoe wordt er gepest?

1. **Met woorden:** vernederen, belachelijk maken
schelden
dreigen
met bijnamen aanspreken
'gemene' briefjes, mailtjes, app-jes sturen
2. **Lichamelijk:** trekken aan kleding, duwen en sjoeren
schoppen en slaan
krabben en aan haren trekken
wapens gebruiken
3. **Achtervolgen:** opjagen en achterna lopen
in de val laten lopen, klem zetten of rijden
opsluiten
4. **Uitsluiting:** doodzwijgen en negeren
uitsluiten van feestjes
bij groepsopdrachten
5. **Stelen en vernielen:** afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
kliederen op bijvoorbeeld boeken
banden lek prikken, fiets beschadigen
6. **Afpersing:** dwingen om geld of spullen af te geven
het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.
7. **Digitaal pesten:** de laatste jaren is dit een fenomeen, waarmee de school ook te maken kan krijgen, maar wat zich veelal wel (deels) afspeelt buiten de school. Anonieme berichten versturen via de eigen telefoon (o.a. Whats-app, Instagram) waarin sprake

kan zijn van schelden, roddelen, bedreigen, het plaatsen van foto's en filmpjes op het internet, credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en bijvoorbeeld het versturen van een e-mail-bom. Ook kunnen privégegevens (o.a. wachtwoorden) op internet (social media) geplaatst worden.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties. Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet. Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over.

Redenen hiervoor kunnen zijn:

- schaamte;
- angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt;
- het probleem lijkt voor het kind onoplosbaar;
- het kind heeft het idee dat het niet mag klikken.

De pestende leerling

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn -of lijken- populair maar zijn dat (vaak) uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers om gepest te worden.

De oorzaak van pestgedrag

Pestgedrag kan een aantal dieperliggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie;
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken;
- Het moeten spelen van een 'niet-passende' rol;
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas;
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij 'de baas' is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd;
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau);
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid).

De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen, die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

Het aanpakken van pesten

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. De vraag is hoe dat het beste kan en vooral ook hoe we dat als team het beste kunnen aanpakken.

2. Uitwerking Pestprotocol Sevenaerschool

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen moeten en willen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daartoe hebben we een Pestprotocol opgezet.

Doel van een Pestprotocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Voorwaarden

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

1. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders);
2. De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld;
3. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen;
4. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;
5. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De contactpersoon kan het probleem onderzoeken, kan deskundigen raadplegen en (indien noodzakelijk en/of gewenst) het bevoegd gezag adviseren. Op iedere school is een contactpersoon aangesteld. In principe kan elke leerkracht ingezet worden als vertrouwenspersoon, immers, de (gepeste) leerling zullen in eerste instantie bij de eigen leerkracht de problematiek aankaarten. De contactpersoon m.b.t. het 'Pesten op school' is de directeur, Nynke de Blaauw.

Omgang met pesten

Op school besteden we gepland en ongepland aandacht aan het onderwerp pesten. Ook komt het in de methode Kwink voor die we gebruiken. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen regelmatig aan de orde.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en met de groepsopdrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen (voorbeeldgedrag).

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het duidelijk afspreken van regels voor de leerlingen. Wij doen dat aan de hand van de methodiek, die o.m. gehanteerd wordt binnen 'Kwink'. Materiaal uit deze aanpak wordt binnen onze lessen aangeboden.

Regels vooraf

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als 'klikken'. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt *niet* gezien als klikken;

2. Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pest-probleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep;

3. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

3. Omgang met pesten: de 4 stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

1. **STAP 1:** er eerst zelf (en samen!) uit te komen;
2. **STAP 2:** op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen;

3. **STAP 3:** de leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie ook bij consequenties);
4. **STAP 4:** bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Begeleiding van de gepeste leerling(en):

- Medeleven tonen, luisteren en vragen stellen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten. Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie, die een pester wil uitlokken. Je moet een leerling laten inzien dat je ook op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken naar en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen;
- Je moet het gepeste kind in laten zien *waarom* een ander kind pest;
- Ga na, welke oplossing het kind *zelf* zou willen;
- Benadruk de sterke kanten van een leerling;
- Belonen ('schouderklopje') als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praat met de ouders van de gepeste leerling en met de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet 'over'beschermen, bijvoorbeeld door het kind naar school te brengen of de rol van de leerkracht over te nemen ('Ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen!'). Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling).
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.

Adviezen aan de ouders

1. Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en zgn. 'schouderklopjes' kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

2. Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

3. Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij 'ongewenst' gedrag en benoem 'goed' gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Bij systematisch pestgedrag: procedures en consequenties

Eenieder draagt de verantwoordelijkheid alle leerlingen in alle gevallen op ongewenst (pest) gedrag te wijzen en stelling te nemen tegen dit pestgedrag. Meld pestgedrag bij de verantwoordelijke groepsleerkracht of bij de vertrouwenspersonen in de school. In elke groep wordt aandacht besteed aan het omgaan met elkaar en worden de groepsregels om pesten te voorkomen samen gemaakt met de kinderen en vastgesteld.

Als er sprake is van incidenteel pestgedrag binnen de groep dan wordt dat met de betrokken leerlingen besproken door de groepsleerkracht. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar dient regelmatig te worden herhaald om controle te houden over het gedrag. Van deze gesprekken worden aantekeningen gemaakt.

Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester samen met de pester door de groepsleerkracht op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school.

Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd in een verslag. De ouders en de intern begeleider krijgen een kopie van dit verslag. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Daarbij kan gedacht worden aan:

1. een boek lezen over pesten;
2. het overschrijven van een brief van een gepest kind;
3. een klein cadeautje kopen voor het gepeste kind;
4. een excuusbrief voor het slachtoffer schrijven;

5. uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag: het buitenspelen, bewegingsonderwijs en excursies.

In het verslag wordt tevens een afspraak opgenomen voor een vervolgesprek met de ouders. De ouders van het gepeste kind worden uitgenodigd voor een gesprek om hen in te lichten over de gemaakte afspraken. De ouders van de rest van de groep worden per brief of per mail ingelicht.

De directie en het team worden op de hoogte gesteld van het pestgedrag, zodat iedereen er alert op kan reageren. Als het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur een lijst met daarop de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.

De directie roept de ouders van de pester op school voor een gesprek. Ook het kind kan in dit gesprek betrokken worden. De directie legt dit gesprek vast. Als het gedrag niet verbetert kan de leerling in de HGPD besproken worden. Het kan mogelijk dat er extra hulp (b.v. Jeugdzorg) in wordt te geschakeld. Alles moet zorgvuldig gedocumenteerd worden. Er moeten verslagen worden gemaakt van de gesprekken die gevoerd zijn en de afspraken die gemaakt zijn. Als het gedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert en/ of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken kan de directie overgaan tot bijzondere maatregelen: isoleren van de pester of een tijdelijke schorsing.

De vijfsporenaanpak

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in het geval van pestgedrag duidelijk te beschrijven wat er gebeurt en wat er wordt gedaan aan de behandeling van dit probleem. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen voor het pedagogisch handelen.

De school moet open staan om naar de problemen van de leerlingen te luisteren. Er moet leerlingen (maar ook ouders) de mogelijkheid worden geboden om pestgedrag te melden. Dit kan pestgedrag zijn dat de leerling zelf treft of pestgedrag dat leerlingen naar anderen signaleren. De mogelijkheid moet bestaan dit zowel openlijk als anoniem te doen en zowel bij de eigen leerkracht als bij een andere leerkracht.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol en het is verstandig om de gepeste leerling in de keuzes die gemaakt worden te betrekken. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat het ongewenste gedrag niet geaccepteerd wordt. De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt met de pester en zijn ouders en spreekt ook met de zwijgende middengroep en de meelopers. De leerkracht dient daarbij ook ondersteund te worden.

De vijfsporen-aanpak betreft:

1. De gepeste;
2. De pester;
3. De 'meelopers' of de (zwijgende) middengroep;
4. De ouders;
5. De leerkracht.

1. Hulp aan het gepeste kind, in de vorm van adviezen en (in sommige gevallen) van een sociale vaardigheidstraining. Begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind kan zich eenzaam en slachtoffer voelen en heeft recht op zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuw pestgedrag moet er ook gekeken worden naar het verwerken van de ervaringen. Dit kan gebeuren door:

- **Gesprekken tussen de leerkracht en het kind.** Naast incidentele momenten kunnen ook vaste gesprekken worden gepland waarin het kind gevraagd wordt naar de vooruitgang. Het doel is zowel het signaleren van nieuwe problemen als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- **Schriftelijke verwerking door het kind.** Het kind krijgt de beschikking over een “verwerkings-schriftje” dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld, onder en buiten schooltijd. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de ervaringen van zich af te schrijven of te tekenen.

2. Hulp aan de pester. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van het aanbieden of adviseren van een sociale vaardigheidstraining, een cursus in het omgaan met agressie of een begeleiding vanuit Schoolmaatschappelijk werk. Ook pesters hebben recht op hulp, zij zijn namelijk niet in staat om op een ‘normale’ wijze met anderen om te gaan en hebben daar hulp bij nodig.

Die hulp kan binnen de school bestaan uit:

- Een gesprek waarin wordt aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op school en welk gedrag wel gewenst is. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt;
- Een aantal vervolggesprekken onafhankelijk van de ontwikkelingen wat betreft het pesten waarin het gedrag besproken wordt;
- Een duidelijke straf die volgt als het pestgedrag toch weer voorkomt;
- Pestgedrag wordt binnen het team gemeld, zodat iedereen alert kan reageren.

3. Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers, in de vorm van het mobiliseren van deze groep. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Dit in beweging brengen kan door zowel leerkracht als de ouders met de kinderen te laten praten over hun rol.

4. Hulp aan de ouders, in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen.

- Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten;
- Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind;
- De ouders van de pesters moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont en dat daar iets aan gedaan moet worden;
- De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij merken dat er een kind gepest wordt. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

5. Hulp aan de leerkracht, in de vorm van achtergrondinformatie over het verschijnsel, signalen, oorzaken, gevolgen en concrete aanpakmogelijkheden.

4.7 Regels voor verkeersveiligheid rond school

Oversteken Schoterlandseweg

Oversteken bij school doe je altijd op de oversteekplaats. Er zijn daar vanaf kwart over acht Klaar-overouders, die je daarbij helpen. Kom niet te vroeg op school! (Maar natuurlijk ook niet te laat!) Acht uur is veel te vroeg! Als je tegen kwart over acht op school bent, dan is dat vroeg genoeg! Ook 's middags helpen de Klaar-overouders bij het oversteken en een leerling van groep 8.